

11.6.2026

Talousvaliokunnalle

HE 49/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle Kansaneläkelaitoksen tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Nordea kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä hallituksen esityksestä eduskunnalle Kansaneläkelaitoksen tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi.

Nordea yhtyy Finanssiala ry:n lausuntoon, korostaen pankin tukevan rikostorjunnan menettelyiden kehittämistä, pakottava EU-sääntely huomioon ottaen ja pyytää talousvaliokuntaa kiinnittämään sosiaali- ja terveysvaliokunnan huomion muutoksen kohteena olevan pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain (571/2019, PMJ-laki) selkeyttämisen tarpeeseen.

Voimassaoleva laki pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä on osoittautunut paikoin vaikeaksi tulkita ja soveltaa. Esimerkiksi se, miltä ajanjaksolta pankkien on luovutettava tietoa yksittäisessä tietopyynnössä ei ole täysin ilmeistä.

Lain muuttamisen yhteydessä (HE 163/2021 vp) ehdotettiin lain 2 luvun 4 §:n mukaisten tietojen luovuttamisen ajallisen ulottuvuuden selkeyttämistä. Ehdotettu muutos ei kuitenkaan tullut voimaan. Hallituksen esityksen perusteluista käy silti ilmi, että jo tuolloin todettiin sääntelyn olevan tältä osin puutteellinen: 2 luvun 4 §:n mukaisten tietojen toimittamisen ajallinen ulottuvuus on riippuvainen kunkin järjestelmän käyttöön oikeutetun viranomaisen valtuutusäännöksestä. Näissä laeissa tietojensaantioikeuksien ajallinen ulottuvuus vaihtelee.

Merkityksellistä on, että tietoja luovuttavalla pankilla ei ole näkyvyyttä siihen, mikä taho kussakin tapauksessa tietoja pyytää. Tästä seuraa, että pankilla ei voi olla täyttä varmuutta siitä, onko tietopyyntö asianmukainen ja tehty kysyjän toimivaltuuksien rajoissa.

PMJ-lain 3 luvun 17 d §:n mukaisten tietojen toimittamisen ajallinen ulottuvuus on selkeä - ajallinen takaraja on viisi tietopyyntöä edeltävää kalenterivuotta.

Käsittelyssä oleva PMJ-laki ja sen mukaiset viranomaisvaltuudet muodostavat sellaisen, yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679, GDPR) ja luottolaitoslain (610/2014) 15 luvun mukaisen poikkeuksen pankkisalaisuuteen ja pankin asiakkaiden yksityisyyden suojaan, **jolta edellytetään tarkkarajaisuutta ja täsmällisyyttä. Tietojenluovuttamisvelvollisuuden vastapainona tulisi olla selkeys siitä, minkälainen tämän velvoitteen sisältö tarkalleen ottaen on, ja että tietopyyntöjen lainmukaisuudesta vastaa sen esittävä viranomainen, eikä pankkien edellytetä varmistamaan tätä lisäksi omalta osaltaan.**

Kunnioittavasti,

Nordea Bank Oyj